

Наши специјални извештаји

Сукоб испод Сплета

Рим, 13. маја.

Дошло је до првог италијанско-аустријског сукоба на мору. Код далматинског острва Луса (Вис) испод Сплета сукобили су се пет аустријских торпидера, који су крстарили далматинском обалом, и италијанске крстарице. Борба је трајала 20 минута. Торпидери су успели побећи у пуљско пристаниште.

Побуна у Пуљу

Рим, 13. маја.

У Пуљу, у арсеналу, избила је побуна морнара. Погинуло је 40 морнара. Две барутане бацене су у ваздух. Побуна је угушена.

Грчки краљ на умору

Солун, 13. маја.

Болест грчког краља Константина позорила се. Краљ је на умору.

Неутралност Швајцарске

Женева, 13. маја.

Поводом понова распрострнутих гласова, да се Швајцарска неће проширити повреди своје територије од стране немачких трупа, Швајцарска је званично изјавила Италији, да ће очувати неутралност у пуном смислу.

Борбе на Галипољу

Атина, 13. маја.

Прекјуче је вођена јака борба између савезничких и турских трупа. У тој борби Турци су имали губитака: 3000 мртвих и 6000 рањених.

Словенска Бугарска

Руски листови поново су почели кампању против Бугарске, окривљујући је да транзитно пропушта војену контрабанду за Турску. Међутим наш дела Радославов најстрожније се придржава лојалног неутралитета, те ниједан вагон са контрабандом није прошао кроз Бугарску за Турску...

тују преко Бугарске за Цариград немачки официри, носећи по 15-17 сандука тобож као дипломатски курјери. а сандуци су пуни бојевих метака.

Готово сваког дана одправљају се из Софије за Турску по 15-20 вагона натоварених воловима, брашном и осталим јестивом, а да и не помињемо многе вагоне са товаром конзервираног меса и пиринча, који пролазе транзитом кроз Бугарску из Аустрије.

Преко Плевне прошла су 12 априла шест вагона са сандуцима пуних метака; а преко Ески-Чумаје четири вагона са војеним прибором. Преко станице Попово прошла су за Турну четири затворена и два отворена вагона са машинама за прanje рубља.

Сва су ова факта случајно запажена, па се може према томе замислити колико је огромна количина контрабанде, која се преко Бугарске и транзитно и посредно шаље у Турску. Кад би се имало могућности доћи до посведневних цифара, бугарски „лојалан“ неутралитет, о коме „дедо“ Радославов тако ревносно говори са трибуне, све би се на свесну сарадњу Бугарске са руским непријатељем, што све бива са знањем и учешћем бугарске владе. Такав неутралитет треба назвати непријатељским неутралитетом према Русији, а не строгим или лојалним. У осталом зашто се чудити? Другаче не може ни бити у полу-немачкој, антируској земљи, у којој је 11 априла конфискован русофилски лист „Зарја“, за то, што је објавила чланак неповољан по Немце, док влада подстрекава и помаже „Камбану“ да сокачки грди ослободитељу Русију и њене велике људе...

„Бедна Русија“ рекао је један дипломата неутралне државе при пролазу маршујућих бугарских војника: „Кога је ослободила! Ослободила, дала организацију, књижевност, музику, позориште, задахнула

Бугаре са знањем о самосталном политичком бићу, о чему ни појма нису имали док беху турско робље — а зашто? — Да сад буду аустрофили и да пропуштају ратну контрабанду непријатељима Русије“...

Доносећи овај допис тако озбиљном листу као што је „Ново Време“, ми се не можемо уздржати од изјаве сумње, да ће Бугарска ма кад искрено и без задњих смерова приступити Балканском Савезу, који се тако искрено и у доброј намери у Петрограду жели. Бити у оволитој мери противник Словенства, како се то износи у објављеном допису, не може створити веровање и поуздање у Бугарску као словенску државу.

За официрске породице

Објавили смо да ће се у току овог месеца дати један велики концерт у корист фонда за помоћне породице погинулих и умрлих официра. Многима је непознат циљ овог фонда, с тога је потребно објаснити мало опширније.

Још пред турски рат, иницијативом управног одбора Официрске Задруге, образован је тај фонд, у који су, поред доброволних прилога, имали да улажу и сами официри. Главни мотив за стварање овог фонда био је у томе, што има много случајева, у којима из официра остају стари родитељи, сестре или други блиски сродници који немају право на пензију, или инвалидну. Да би се и њима, којима је официр био хранитељ, осигурало неко издржавање, установљен је поменути фонд.

Можда би се помислило, да у овом тренутку има веће бедне и да треба давати на другу страну где је прече. Али треба помислити само, како је оној породици, која је још у августу или септембру прошле године изгубила јединог хранитеља. Има мајора, који су оставили мајке и сестре без где чега, да се злочапте. Најближи сродници наших хероја, које славили, налазе се у најдубљој беди. Зар треба допустити да мајка или сестра једног српског официра прося и моли за милостину? Наши официри, који показују толико пожртвовања за отаџбину, треба да имају бар ту утеху да ће се неко старати о овима, које остављају за собом.

И кад су закони и државна администрација пропустили да обухвате све оне, којима је помоћ потребна, онда ту треба да притекне приватна иницијатива. За то је и образован фонд за помоћне породице умрлих и погинулих официра. Тим фондом руке један одбор у који улазе виши официри по положају и до сада је прикупљено до 100.000 динара. Али то још није ни близу довољно, да би се од прихода тога фонда могли издржавати сви они, којима издржавање треба дати.

Из заробљене Југославије

Патња Срба у Војводини

После повратка српске војске из Срема, аустријске власти отпочеле су дивљу хајку на Србе. Дениуцијације су ницале као из земље, а војни судови су, без икакве истраге, одмах доносили пресуде. Тамнице су препуне ових јадника. Загребачке „Новости“ доносе вест, да су Гојко Владисављевић и Паја Вуковић осуђени на три и по године, за снабдевање српске војске тамнице. Петра Лазина, којиша, оптужили су да је при уласку српске војске у Земун дочекао српске војнике на коњу држећи у једној руци српску пушку а у другој српску заставу. Војни суд домоварске дивизије осудио је несрећног Перу на седам година тешке тамнице. Код нас у Србији покушали су аустријски заробљени официри да бегују и за ту кривичу, за коју се у рату кажњава смрћу, ови аустријски официри кажњени су са двадесет дана затвора!

ЈУЧЕ

Најважнији догађаји из прошлог дана.

Поздрав пред борбу

Виктор Емануел нашем Краљу Њ. В. Краљу Италије упутио је Краљу Србије овај телеграм:

Рим, 12. маја.

Његовом Величанству Краљу Србије,

У тренутку поласка на бојно поље против нашег заједничког непријатеља, шаљем Вашем Величанству пријатељски поздрав, желећи нове победе храбром српском народу

Виктор Емануел

Њ. В. Краљу Србије одговорио је Краљу Италије овим телеграмом:

Њ. В. Краљу Италије.

Као и сви Срби радосно поздрављам улазак Италије у борбу против нашег заједничког непријатеља, Војска Вашег Величанства докриће се славом, борећи се са њеним савезницима за слободу и право у Европи.

Петар

ТАЛИЈАНСКЕ ПОМОРАЦЕ И ЛИМУНИ

Данас су приспеле свежи и може се добити у канцеларији

493 3-3

Регисшар

Приватна иницијатива

У целом културном свету истиче се на прво место приватна иницијатива. Србија се труди да се протуржи у ред културних држава. И у томе успева.

Да видите.

У војну железничку инспекцију улази једна приватна иницијатива, т. ј. један лиферант. Између њега и официра, који одобрава вагоне, развија се овакав дијалог:

— Потребно ми је одобрење за увоз десет вагона тога и тога.

— Не можете добити.

— Зашто?

— Зато што и ми оскудевамо у вагонима.

— Пардон! Ја не тражим вагоне, већ одобрење за вагоне.

— Шта ће вам одобрење, кад не можете добити вагоне.

— Лиферант се намења и креснувши оком добацити.

— Дајте ви само мени одобрење.

— После неколико дана лиферант је добио и вагоне.

И после свега овог ко сме рећи да Србији оскудева приватна иницијатива.

Хомс.

РУМЕЛИЈА — ТУРСКОЈ

— Открића „Зарје“ —

Леон Саваџијан, париски дописник „Зарје“ јавља свом листу нове податке о турско-немачком договору. Он вели: — Одмах после балканског рата Енвер паша је склопио план да поврати Турској већи део њене бивше европске територије. Да би остварио овај план Енвер паша се обратио за савет Немачкој. Немачка привидно прими ову идеју врло симпатично и истаког претужка склопи на тој основици конвенцију с Турском за будући велики рат. Прве преговоре водио је Лиман Фон Сандерс, знаменити инспектор турске војске. Конвенција је потписана у Берлину на три месеца пред европски рат. Најважнија тачка била је: повратак Турској Румелији са Пловдивом. Колико је била асурна ова клаузула види се из тога, што је сам Рифарш-паша, бивши турски посланик из Париза, изјавио да су државници у Цариграду црпмили ово обећање као тогов новац. У Цариграду су допуштали хипотезу, да ће Бугарска бити изиграна преко залагања, а после, кад Немачка буде победилац — и трбувом силом. Турској је још обећано: јужни део Србије, Солун, Ешир и Албанија под протекторатом Султана.

ПЕТИ ХИНДЕНБУРГОВ НАПАД

— Војни преглед руског стручњака —

По наређењу немачке Врховне Команде, имао је генерал Хинденбург постићи двојак циљ енергичним нападом на руску војску у Галицији: политички и стратегијски. Политички у томе да спречи Италију ући у акцију, а стратегијски се односио на случај ако Италија ипак објави рат Аустрији. За тај случај требало је сузбити руску војску иза Сана и Дњестра, заузети тамо јаке позиције, утврдити се на њима, па заузети одбранбен положај те моћи одвојити већи део аустро-немачке војске на граници према Италији. Да би та два циља брзо постигао, Хинденбург је формирао једну напаљачку војску од милијун и по људи.

Са толиком снагом, а на огромном фронту од Опатова до румунске границе, у дужини од 400 километара, Хинденбург је 3. маја ступио са својом операцијом које још трају. Ради тактијег прегледа наводимо, да се Хинденбургова војска састојала из 38 корпуса, од којих су 14 чисто немачки и. Али то бројно стање неће бити тачно у погледу на аустријске корпусе, јер Аустрија није могла досад издати више од 17 корпуса од којих се два корпуса непрестано налазе на српско-црногорској граници. Кад се пак узме у вид, да су аустријски корпуси састављени из по три дивизије, онда је тачно да се 15 аустријских корпуса равнају бројној снази 23 немачка корпуса, те се добија онај збир од 38 корпуса или милијун и по војника.

У току операција у Галицији оба крила Хинденбургове војске имала су знатна неуспеха. У Буковини и у источној Галицији, пролап је покварао генерала Пфланцера да задржи по бедно наступајуће руске војске. Черновиц су руси заузели. Покушаји аустро-немачке војске, да у густим колонама јуриша заузму руске положаје пред Делатином и Коломејом, одбјени су били 2. и 3. маја с огромним губитцима непријатеља, тако, да је 4. маја био принуђен заузети одбранбен положај на томе месту. У источној Галицији нападали су аустро-немци, са великом силом, и у рејону Пржилука, северо-западно од

Надворне, код реке Златна Бистрица; али је руска војска и тај напад са мало напора одбила. И тако је Хинденбургово десно крило потиснуто са Дњестра на подножје Карпата, око 60 километара у дубину. Знатан пораз претрпело је лево крило аустро-немачке војске 28. априла од Нице ка северо-истоку. Кјелце су Немци заузели 30. априла. После два дана сусретне се руска војска са непријатељем на фронту Гелен—Опатово и даље ка Југу. 3. маја Руси су разбили војску генерала Данкла, а 5. маја пригинули су Немци да напусте Кјелце, пошто су га свега опљачкали за цео четири дана. Ради објашњења треба изложити, да су главни напори Аустро-Немача били управљени против руског југо-западног фронта, од извиња Сана до врхова Дњестра, а то је рејон Пшемисла. Аустро-Немци су са главном силом подржавали железничке пруге Тарнов—Јарослав и Грибов—Хиров. Тој љубима тактика генерала Хинденбурга, тактика пробијања.

Сад руска војска вођи акцију одбрану Сана. Трупама између Висле и ушћа Сана, који се граничи с Југа линијом Тарнобжег—Развадув, у руским је рукама, и ту је непријатељ јако пострадао, исто као и више Развадува до Лезихова. Али од Јарослава до Лезихова Немци су, са великим губитцима, успели да се утврде на левој обали Сана, 3. маја, а 4. маја успели су да пређу и на десну обалу, међутим обе обале Сана јужно од Јарослава па све до Пшемисла, у руском су поседу. Од 1. маја Немци жестоко бомбардују западна утврђења Пшемисла, а од 5. маја непријатељ концентрише главне своје силе у рејону јужно од Пшемисла. Ту се руски фронт протеже од Сана ка Дњестру, ослањајући се на тако звано Велико Дњестарско благо. То место је од великог значаја за Немце, јер отуд води најкраћи пут ка Лавову.

Одбјени су аустро-немачки напади и источно од горњег Дњестра, у рејону Крапатског пољножја, на линији Дрогобиц—Стри—Болехов—Долина.

МЛЕЦИ

— Варош која је украс Европе —

„Невеста сјајна мора зеленог...“ Бугар Јакинџи („Јелисавета“) дине. Богатство и лепоте у њој нећемо ни помињати. У тој величанственој и лепој цркви почињају мошти евангелисте Св. Марка, које су из Александрије пренете у Млетке 829. године.

Религиозни осећаји старих Млетача створили су читав низ чудесно лепих и богатих цркава, међу којима се истичу: Сан Франческа дела Виња, Сан Ђакомо (најстарија црква млетачка, издана 520 те године), Сан Ђорџије Мађоре. Сан Ђовани Христостома, Сан Ђовани е Палони, Санта Марија дел Кармине, Сан Роко, Санта Марија дел Савуте и много других.

У разним црквама су гробнице генијалних уметника: Тизијана, Паола Веронеза, Канове, Тинторета, Сансовина и других. Све су цркве украшене вечно лепим споменицима сликарства и скулптуре. То су вичите изложбе сликара Тизијана, Пардоније, Веронеза, Белинија, Циме, Лота, Палма Векнија, Тинторета, и грађевинара Сај-

У НЕУТРАЛНИМ ДРЖАВАМА

— Оцеци уласка Италије у рат —

У РУМУНИЈИ

Уступци Румунији Потврђује се вест да су Румунији поднети нови предлози, онако као што смо их јуче саопштили у нашим најновијим вестима. Данас јављају да се Краљ Виктор Емануел лично обратио руском цару хотећи тиме да учини своје услуге и Румунији.

Черновиц

Јавили смо да се Румунији уступају две трећине Баната и територије доке Пруте осим Черновица, данас је стигао овај телеграм:

Букурешт, 13. маја

Овде се говори да ће и Черновиц бити уступљен Румунији. Ово су Русији саветовале француска и италијанска влада. По свим изгледима Румунија ће скоро ући у рат.

Питање дана

Букурешт, 13. маја

У добро обавештеним политичким и дипломатским круговима тврди се, да је прилазак Румуније силама Тројног Спориазума несумњив. Дефинитивно решење Румуније да ступи у рат сматра се у овим круговима као питање неколико дана.

У ГРЧКОЈ

Краљ на умору Лондон, 12. маја

Дописник Рајгерове агенције јавља из Атине: Берлински и професор Краус позван је да прегледа краља. Он је лични познавац краља; лечио га је за време његовог последњег пута по Немачкој. Професор Краус ће путовати преко Беча. Букурешт, Деле-Агача, где ће га чекати грчки контра-торпидер „Пантер“, да га одведе у Пиреј. Билтени о току краљеве болести лепе

У НЕУТРАЛНИМ ДРЖАВАМА

— Оцеци уласка Италије у рат —

У РУМУНИЈИ

Уступци Румунији Потврђује се вест да су Румунији поднети нови предлози, онако као што смо их јуче саопштили у нашим најновијим вестима. Данас јављају да се Краљ Виктор Емануел лично обратио руском цару хотећи тиме да учини своје услуге и Румунији.

Черновиц

Јавили смо да се Румунији уступају две трећине Баната и територије доке Пруте осим Черновица, данас је стигао овај телеграм:

Букурешт, 13. маја

Овде се говори да ће и Черновиц бити уступљен Румунији. Ово су Русији саветовале француска и италијанска влада. По свим изгледима Румунија ће скоро ући у рат.

Питање дана

Букурешт, 13. маја

У добро обавештеним политичким и дипломатским круговима тврди се, да је прилазак Румуније силама Тројног Спориазума несумњив. Дефинитивно решење Румуније да ступи у рат сматра се у овим круговима као питање неколико дана.

У ГРЧКОЈ

Краљ на умору Лондон, 12. маја

Дописник Рајгерове агенције јавља из Атине: Берлински и професор Краус позван је да прегледа краља. Он је лични познавац краља; лечио га је за време његовог последњег пута по Немачкој. Професор Краус ће путовати преко Беча. Букурешт, Деле-Агача, где ће га чекати грчки контра-торпидер „Пантер“, да га одведе у Пиреј. Билтени о току краљеве болести лепе

МЛЕЦИ

— Варош која је украс Европе —

„Невеста сјајна мора зеленог...“ Бугар Јакинџи („Јелисавета“) дине. Богатство и лепоте у њој нећемо ни помињати. У тој величанственој и лепој цркви почињају мошти евангелисте Св. Марка, које су из Александрије пренете у Млетке 829. године.

Религиозни осећаји старих Млетача створили су читав низ чудесно лепих и богатих цркава, међу којима се истичу: Сан Франческа дела Виња, Сан Ђакомо (најстарија црква млетачка, издана 520 те године), Сан Ђорџије Мађоре. Сан Ђовани Христостома, Сан Ђовани е Палони, Санта Марија дел Кармине, Сан Роко, Санта Марија дел Савуте и много других.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

А) ПОЛИТИЧКЕ

Писмо Виктора Емануела

Букурешт, 15. маја

„Адеверул“ доноси: У могућности смо да потврдимо вест да је руски цар добио својеручно писмо од италијанског краља у коме Виктор Емануел III моли Николу II да употреби сав свој утицај да Русија задовољи у што ширим размерама претензије румунске, те да се олакша што скорје улажење Румуније у акцију.

Резолуција Балканског Комитета

Ниш, 15. маја

Балкански Комитет већ годинама неуморно ради на обавештењу племенитог британског народа о приликама на Балкану. Српско-Хрватско-Словеначки народ дугује Комитету своју највећу захвалност за овај његов благотворни рад.

Стојећи строго на принципу народности, балкански Комитет одржао је 25. пр. мес. збор у Доњем Дому Парламента под председништвом Сер Едрарда Бојла. На предлог Сер Артура Ивенса примљена је, после реферата Д-р Сетона Батсона о словенским интересима у Далмацији, следећа резолуција:

„Балкански Комитет поздрављајући могућно циљско-добрешње Италије савезничког ствари, а на основици довршења италијанског народног јединства и у име принципа народности, а за који се британска влада коначно заложила и обавезала, чврсто се нада, да ће се при сваком споразуму између Сила Тројног Споразума и Италије водити тачно рачуна о животно интересима нашег Савезника Србије, а на да све о интересима Српско-Хрватског становништва, којем припада далматинска обала и, по праву народности, и језика и географије и економских интереса.“

И чврсто убеђен, да не постоји никакав антагонизам интереса, ни војничких, ни језичких, ни економских између народа на Јадранском Мору, комитет живо жели, да владе Тројног Споразума употребе све своје силе, да се дође до Тројног Споразума између Краљевине Италије и Југословена.

Б) С БОЈИШТА

На западном војишту

Париз, 13. маја

Званичан коминике од 13. маја, 12 сати и 45 минута по поноћи. — Немци су северно од Араса наставили своје очајне напоре да поврате у области Ангра своје позиције изгубљене 12. ов. м. али смо их одбацили на Корнејска утврђења. Код суседних утврђења Немци су повратили један део северних предњих ровова, а Французи су сачували западна истакнута утврђења и заузели један део јужних истакнутих утврђења. Између тих утврђења и пута из Е Нулет у Суше Французи су ушли у немачке линије. На северисточном нагибу пркве у Нотр Дам де Лорет Французи су напредовали за две стотине метара и поред интензивног бомбардовања Југозападно од Суше Французи су освојили један ров код замка Карлел задобивши заробљеника, међу којима и једног официра. У Невил Сен Васт Французи су освојили једну групу кућа, која је сачињавала опасну истакнуту позицију.

Један француски аероплан стгао је у области Сосона један немачки аероплан, који се био упутио 13. маја на Париз; оба немачка авијатичара су погинула. Француски авијатичари су успешно бацили око 50 бомба на аеродром на Брајелу код Дуе; и ангари и апарати су били погођени бомбама.

Једна ескадрила од 18 француских аероплана бомбардовала је јутрос у Лудвиксхафену фабрику експлозива; погођено је неколико зграда фабрике и многе су од њих биле у пламену. Немци су на ову експедицију противу једног војног завода одговорили покушајима својих авијатичара да причине штету Паризу.

На знањње

На захтев моје поштоване муштерие отворио сам овде у БУПРИЈИ радионицу за фарбање одела **Г. ФИШЕРА** из БЕОГРАДА. Примам на фарбање мушко, женско и дечије одело. Примам и експедујем поштом поштом. 462, 8 — 10 Турија, априла 1914. г. С поштовањем **Г. ФИШЕР** Паркова улица — Турија.

МАСТИЛА ГРЧКОГ

... одличног квалитета ... апсолутно све сорте, добила је велику количину и продаје по умереној цени. 7—10 књиџара **БРАЂЕ А. ПАВЛОВИЋА** ПРИРОДНОГ ЦВЕЋА Ко има на продају нека јавна адресу у цвешарској радњи **Антонија Розманића** Обреновића улица 5—5.490

С болом у души извештавамо сроднике, пријатеље и познанике, да је наша мила кћи, односно сестра **† Јулијана—Јуца Арсенивић** ученица V раз. Београд. Гимназије преминула 7. овог месеца у 15. год. свога мајског живота оставивши у нашем окрвањеним срцима дубоку тугу, као нов. Лесковац, 8-V-1915. год. 499, 2—3 Неутешна мати: Анка Арсенивић, браћа: Александар, Светозар, Илија, сестре: Драга, Боса и остала родбина.

Извештавамо сроднике, пријатеље и познанике, да немо нашем **† Ставри Ристићу** трг. олд. давати ЧЕТРЕДЕСЕТО-ДНЕВНИ ПОМЕН у недељу 17. ов. м. у 10^{1/2} час. пре подне у нишкој Саборној цркви, молба их да присуствују овом тужном помену. Ниш, 12. маја 1915. г. Ожалошћени: супруга Љубица; мати: Настасија; браћа Тодор Ристић, секретур крњ. посланства у Цариграду. Димитрије Ристић, трг. каплар-шофер. 496, 3—4

Ко оглашћује — зарађује.

ма у Вождојој улици, један општински чиновник измерно је хлеб који је продат г-ђи Мици Добрача и нашао је, да тај хлеб тежи 700 грама. Цена хлеба бида је 0.40 дин. а измерно га је Бранко Лукић пиљар у присуству грађана.

Буђав хлеб. Јуче је лиферован IV. резервној болници такав хлеб за болеснике, да би сваки морао добити још по једну нову болест, да га није управник болнице вратио. Хлеб је био гњецав, кисео, горак, буђав и непечен. Ми не знамо ко снабдева ову болницу хлебом, али тражио да овакве случајеве треба кажњавати не само новчано већ и кривично. Јер дати болеснику да једе онакв хлеб, какав смо ми јуче видели, не значи друго по тровати га.

Надолазак Нишаве. Од јуче је Нишава почела нагло надолазити. О томе је дошао и званичан извештај начелства окр. Пиротског.

Веччање. У недељу 17 ов. мес. венчаће се у 11 часова пре подне у овлашћеној саборној цркви г. Александар Ј. Јовановић — Ресавци — трг. из Београда са г-ђицом Вадосавом ћерком г-ђе Драге и г. Тасе Обрадовића трг. из Вел. Градишта.

Напад на жандарма. Неки напати људи код кававане „Пролећа“ позавађали су се међусобно. Жандарм који је био на линији, покушао је, да их умори, али су ови употребљили силу противу овога органа власти и он је морао — побећи, са „бојнога поља“. Тако су бекрије биле већа власт од законе власти.

Полицијски рапорт

Иступно кажњени у овој половни маја:

Ђорђе Марковић пиљар, за нечистоћу са 3 дана затвора; Костандинка Петровић, за нечистоћу са 3 дана затвора; Милоје Павловић дунђерић, са 3 дана затвора за нечистоћу; Никола Вукић месар, за пролају смрдљивог меса са 10 дана затвора; Радојица Игњатовић и Атавасије Станковић за крађу са по 8 дана затвора; Милисав Павловић за скитњу 5 дана затвора; Чедомир Јевтић каф. за непослушност са 5 дана затвора; Петар Тодоровић за нечистоћу са 2 дана затвора; Коста Сиљанић и Трајко Стамболика за нечистоћу са 2 дана затвора; Сотир Поповић каф. код „Смедерева“, за нечистоћу са 3 дана затвора. (Наставиће се)

У ХОЛАНДИЈИ

Холандија готова за рат

Коресподент „Фигара“ прта овако положај Холандије: Симпатије холандског народа су несумњиво на страни Тројног Споразума. Излози свих радња пуни су портрета белгиског Краља и геролсима Жифра. Холандија избегава рат, али је спремна и већ сад располаже са армијом од 300 хиљада војника, који су одлично спремни и обучени, а овима сваког тренутка могу да приђу 100 хиљада Белгијанаца — војника, који се налазе на холандској територији.

ТЕЛЕТЕ СИРИШТЕ

увек свеже са радом од 30 од сто ли- 1—10 500. фебрује **СТОЈАН Ј. РИСТИЋ** ул. Страхињић-Бана бр. 8. Ниш.

Око Дарданела

— ИЗВЕШТАЈ М. БОЈОВИЋА —

Благодарећи љубазности капетана једног француског пароброда у солунском пристаништу, дописник „Руског Слова“ г. М. Бојовић, успео је да добије овај радиотелеграм са Дарданела:

„Кад су се после првог удара Турци поколебали, наша јуначна војска узела је јуришом на бајонет неколико веома важних околпа и прилаза ка висовима близу Ерети. Све је добро. Дух је војске изврстан.“

То је све што се могло добити са правог извора. Међутим дописник саопштава још и ове као поуздане вести:

Савезне војске наступају оперишући поглавито против утврђења дуж обале мореуза. Сад се битка води на простору између Мајдоса и Галипоља. Турци јуначки бране сваку стопу. То сви признају. Турцима командују искључиво немачки официри, који често искажу из опкопа и воде Турке у бесне нападе. Флота такође непрекидно оперише. И ако са турских утврђења слабо одговарају на ватру флоте, не може се по сигурно рећи да су батерије турских утврђења сасвим унут, кане. Мисли се да се иза тога крије каква замка, као што је било у фебруару. За то се поступа са највећом обзирношћу и у потпуној тајни.

Са Мраморног Мора

Лондон, 6. маја

Петроградска Телегр. Агенција саопштава из Лондона: Адмиралитет потврђује турску вест да је у Мраморном Мору потопљена једна подводна лађа. Заробљени су три официра и 17 морнара.

Репортер

Бугарски посланик. Г. Ст. Чапрашкиков, бугарски посланик у Србији, био је јуче по подне у подужој посети код г. Јоце Јовановића, бив. српског посланика у Бечу.

Дипломатски пријем. Јуче по подне био је обичајени дипломатски пријем у министарству спољних послова.

Са Цетиња. Вест, да Италија улази у акцију противу Аустрије, изазвала је необичну радост у Црној Гори. На Цетињу су приређене манифестације. Са балкона двора председник владе прочитао је телеграм италијанског краља црногорском краљу и одговор краља Николе. Маса је приредила манифестације пред посланствима савезничких држава.

Без сментара. Јуче доноси „Самоуправа“ ову белешку:

„Ово је већ други дан што немамо скоро никаквих вести са разних бојишта. Не знамо да ли је то с тога што је на свима војиштима апсолутно затишје, или су по среди други узроци. Било једно или друго — вести нема, и с тим треба рачунати. Ради своје читалачке публике за сада ово само региструјемо.“

Руске кујне. Благодарени нашој браћи Русима у Нишу су као што је познато, установљене четири кујне за исхрану сиротиње. Храна коју добија сиротиња врло је добра и сваки је добија у довољној количини, а хлеб пак издаје им Месни Одбор Нишки у новцу.

Јексин хлеб. У пекарској радњи Душана Петровића, преко пута ама-

Јих ратних бродова (747,286 тона), заузима шесто место уреду великих флота (после Енглеске, Немачке, Сједињених Америчких Држава, Русије и Француске); по количини артиљерије (1848 топова) пето (прво Енглеска са 2878 топова већег калибра од 10 с. м. друго Француска: 2619; треће Русија: 2446; четврто Немачка: 2194); по броју торпилерских апарата (415) четврто (прво Француска: 900; друго Енглеска: 870; треће Русија: 448; Немачка са 350 апарата заузима тек пето место); по броју посаде (35.000) шесто (прво Енглеска: 197.147; друго Немачка: 57.000 треће Француска: 50953; четврто Русија: 50.000; пето Сједињене Америчке Државе: 50.000). У италијанској флотини 15 линијских бродова, 5 оклопача обалске одбране, 26 крстарица (оклопних и са оклопом на крову), 26 контраторпилера, 66 миноносаца, 17 подводних лађа.

предузећа. Млетачка трговина поново се знатно подигла, а долазак странаца оставља сваке године велики број милијона. Галерије слика, академије, изложбе, добри хотели, историске библиотеке, одржавају Млетке на висини и у непрестаном додиру са целим светом.

Млечи су из давније чувени и као позоришна варош. Данас је у Млечима чувена опера Ла Фениче, у којој има 3000 места, а затим позоришта „Голдони“, „Росини“, „Малиброн“ и друга.

У вароши је и чувена италијанска фабрика торпеда и око 200 фабрика стакла са 5.000 радника.

Од добротних завода има једну велику болницу, сазидану 1485 године, два завода за душевно оболеле, један завод за находител, два дома за сиротињу, један завод за глувонеме, кућа за сиротињу итд.

Чувени су још: архолошки музеј, богословија, виша трговачка школа, технички факултет, моринарска школа, школа за бродарске машинисте, музичка академија, занатско-уметничка школа, хансана за женске и велики парк, који је подиђнут по заповести Наполеоновој.

Од споменика велике уметности ваља споменути: споменик Канвотијера Бартоломеа Колсона на коњу од Андрије Веронкија и Леонардија из Пентагестог Века; бронзане фигуре фре Паола Сарпина и Манчина, подигнуте 1875 године; Виктор Емануел Други на коњу, споменик Гарibaldiја, Голдонија, нашег Николе Томазеа, инжињера и политичара Палеокапа, и испитивача Северног Пола Ф. Кверинија.

Млечи су сами по себи политички утврђење. Са сува варош брани утврђење Малтера и 14 мањих разних утврђења.

Са мора варош бране утврђења: Св. Никола на Порто ди Лидо; Алберони, и Св. Петар, који је на Порто ди Маламоко.

Осим тих има још и дванаест мањих утврђења на Лиду. Поред њих ради одбране Млетака је и утврђење у Кођија а тако исто и утврђење Брондоло.

Са италијанског војишта

Борбе на Мору

Атина, 18. маја

Команданта и пушчани са „Адријатика“, који је јутрос сстигао у Пиреј враћајући се из Грста, дају тачне детаље о борби код острва Виса (Лисе). „Адријатик“ је присуствовао борби са раздалјине од 8 миља.

Борба се водила између пет контра-торпилера аустријска и три италијанске крстарице и трајала је 20 минута. Противници су се шукли на растојању од 6 миља. Контра-торпилери аустријски италијански су нагло на крстарице, које нису одговарале, већ су покушавале да се што више приближе непријатељу. Одједном се једна крстарица одвоји и облак дима појави се на њој.

Контра торпилери се окренуше и побише брзо ка Пулу гоњени двома крстарицама. Један контра торпилер заустави и пође у сусрет првој крстарици која се погођена једним метком запали.

Концентрација Аустријанаца

Букурешт, 13. маја

Аустрија 300 хиљада Бавараца у Тирољу. Друга аустријска армија, састављена од 400 хиљада људи, концентрисана је у Хрватској и Истри.

Италијански успеси

Рим, 13. марта

Наше трупе су преишле границу и заузеле варошце Гвиниано и Кармон у Фриулу. Аустријске трупе дале су очајан отпор у пределу. Тезо.

Операције у Тирољу и Трентињу

Рим, 13. маја

Главни штаб јавља под 12. мајем о операцијама у Тирољу и Трентињу.

Наше трупе су заузеле ова места: Форселу, Доном, Понте Пасаро у долини Гвидикарије; територију северно од Фераре, Монте Балато, Монте Корно и Монте Фонаво северно од Лесина, Пасабло и Монте Конфлан. Напредовали смо у долини Бренте и имали смо много зароб-

Процена штете у Београду

Организација посла око процене

Београд, 15. маја

Месни Одбор за процену штете у Београду, причињене за време непријатељског улада, пошто је се конституисало, приступило је организацији свога посла. Одбор се поделило у три секције, и то: 1, за фабричка постројења и предузећа; 2, за трговачке, занатске и јавне радње; 3, за приватне домове. Општењени сопственици зграда и власници радња биће позвати, да се по нарочитим образцима пријављују, са назначењем: када су и у чему оштећени. Надлежна секција провериће свачку пријаву, уз оцену вештака, а по овоме се проценат штете утврђује у пуној седници одборској.

Од стране Трговачке и Занатске Комисије одређени су нарочити представници који ће као вештачи помагати одбору у процени штете дотичних радња. С обзиром на деликатност свога посла а у циљу да се за сваки пријављени случај утврди правична и истинита процена, у пом. Одбору носе се мишље да услове заклетву за поједине оштећене власнике радња одељено домова као и за одређене вештаке.

ОГЛАШЉУЈТЕ

у „НОВОСТИМА“

Благодарећи распрострањености „Новости“ огласи у њима имају највећег дејства. Цене су умерене. Е тога је најпрактичније оглашавати у „Новостима“

Властник и одговорни уредник Мира П. Савчић